

Inserati se sprejemajo in velja
ristopna vrsta:

3 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
sema primeroma zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 80 kr. več na leto.

Vredništvo je Poljanski nasip
št. 48

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in sobota.

Ravnopravnost v šolah.

V kratkem se prične novo šolsko leto, in našlo bo pri nas Slovencih, kakor se kaže, še vse pri starem. Med tem, ko se na Češkem in Moravskem ena narodna srednja šola za drugo odpira, zgodilo se pri nas še ni prav nič za ravnopravnost slovenskega jezika. Mi smo opominjali slovensko Matico, naj ona stopi v dogovore z vlado, da bi se spisale še tiste šolske knjige, ki jih do zdaj še nemamo v slovenskem jeziku. Kakor vidno, je ta naš klic brez odmeva ostal. Brez tega pa imamo že precejšno število slovenskih učnih knjig, in ne uvidimo uzroka, zakaj bi se te ne porabile za poduk naše mladine? „Laib. Zeitung“ je zadnjič enkrat branila g. dež. predsednika, da je on še vse pri starem pustil; mi pa sodimo, da to deželni vladi ne služi v hvalo, ampak v grajo; kajti ona ima priložnosti dovolj, prepričati se, kake krivice se nam godé glede ravnopravnosti v šolah in uradnih, in če kljub temu vse pri starem pusti, potem se stori deležno vseh krivic, ako jej je moč dana, odpraviti jih pa jih ne odpravi. Da se naši dečki počnejo že v prvi latinski šoli mučiti z nemškim podučevanjem, to je menda krivice dovolj, ker niso tega jezika še dovolj zmožni, da bi vse razumeli, in se morajo večidel na pamet učiti. To pa uničuje duh in um, namesto da bi ga bistrilo. Krščanski nauk bi se moral skozi vseh osem šol predavati v slovenščini, kajti toliko pravice bo menda materni jezik vendar imel, da se v njem nadaljuje nauk, ktereja je že mati učenca z oče-

našem in vero začela. Nerazvidno je nadalje, zakaj bi se zemljepisje in zgodovina ne podučevala v slovenščini, kajti zgodovinski nauk nema praktičnega namena, ampak je le vpe-ljan kot humanistično izobraževalno sredstvo, in vse kar je humanističnega v učnem načrtu, moralo bi se podučevati v maternem jeziku, ker le ta seže človeku do srca, in ravno srca blažiti je namen humanističnih predmetov; toraj bi se morali tudi jeziki in literature predavati v slovenščini. Za prirodoslovje imamo tudi že v slovenščini dovolj izrazov, pa tudi dobrih knjig; ne vemo nobenega zadržka, za-kaj bi se to ne moglo predavati v slovenščini; mi nemamo nič zoper to, če se pridene la-tinska in nemška terminologija. Če mora že po vsej sili nekaj nemškega biti, naj bo to v viši gimnaziji fizika in dušeslovje, dokler v teh predmetih ne dobimo utrjenih slovenskih terminov. Da naš jezik ni sposoben za podu-čevanje, to je nemškutarska basen, ktere že otroci več ne verjamejo. Da bo teh predsod-kov enkrat konec, naj se vendar enkrat po-kusil seve da z nemškimi profesorji, kakoršne imamo zdaj v Ljubljani, se ne bo dalo slovenski podučevati; tukaj bi bilo treba marsikake pre-membe, in ravno ker vlada v tem nič ne stori, ker nam ne pošlje nazaj slovenskih profesorjev, ki so bili prej v nemške kraje prestavljeni, iz tega je vidno dovolj, da nemamo še ničesa pričakovati, in da bomo morali vse bolj ener-gično postopati, ako hočemo kaj doseči.

Pred vsem pa bogatimo in likajmo svojo literaturo, s tem bomo tujo plevelj zadušili in vsiljeno nemščino čedalje bolj smešno storili

pred našim ljudstvom. Tako so delali tudi Čehi; ker so vsi izobraženi krogi le češki govorili, ker se je češka literatura od dne do dne množila, postalo je nemškutarenje po šolah tako pusto in smešno, da so Čehi sami denar vkup zložili in napravili si iz lastnega žepa češke gimnazije. Ko je vlada to videla, postalo jo je vendar sram, in odslej je ustanovila že mnogo čeških srednjih šol. Kdaj bomo mi imeli vsaj eno?!

Pomagajmo si sami!

Že velikokrat smo rekli, da ne pridemo do jezikove ravnopravnosti, dokler ne bomo sami bolj spoštovali našega jezika. Nemškuta-rija je imela pač dobro napeljšano, odvaditi nas od materinščine, ker se je po šolah vse nemški učilo, tako da je človek vse tehnične izl-raze in termine samo v nemščini znal, in bi-je prisiljen nemški govoriti, ako je hotel svoje misli izraziti. Žalostno je, kako smo v tem oziru še revni; pa tega ni kriv naš jezik, on je bogat in gibčen dovolj, pa krivo je to, da je bil povsod izbacnen iz šol, iz uradov, iz knjige, iz boljše družbe itd. Kako se bo potem razvijal? Ali bo mar kmet fiziko in matema-tiko študiral? Drug človek pa slovenski govoril ni. Za to nam je jezik v praktičnem pro-metu še zelo pomanjkljiv. Za najnavadnejše obrtniške stvari nimamo slovenskih izrazov ali pa če so, potem so goli germanizmi. Pi-salec tega je enkrat prestavljal en proračun za zidanje neke šole. Skor neverjetno je, ko-liko truda ga je stalo, prej da je vkup spravil

Pijanec.

Našim ljudem podomačil Vilinski.

19. Tihotapci.

(Dalje.)

Grabež pa Janko nekoliko postaneta. Štef polzi po brdih in hitro se jima zgubi spred oči. Zdaj gre kupec polahkoma naprej, Janko pa za njim, toda trepetaje. Prestašil se je bil tistega nevarnega mesta, tistega prepada. Ven-dar gre. Misel, kako lahko in hitro da obogati, misel, da si s tem najlažje zasluži steklenko žganja ali kozarec vina, ta misel ga je osrčila in Grabež mu je bil dal ravno zato toliko piti, da bi se ne vstrašil. Rahlo je stopal Janko naprej, toda vsaka vejica, ki je zašumela, ga je ustrašila; stokrat je hotel torbo se sebe vreči in stokrat se je zopet ujunačil, da je ni. Pride k ozki stezi, po kateri je bil Grabež že zginul, kar naenkrat zasliši tiho žvižganje, ki se mu zdi tako čudno, tako grozno, da ob-stane. Nasloni se na skalo in ravno ta trenu-tek se izza oblakov mesec prikaže in kakor črna obsije kraj okoli njega; izza grmovja pa krupi glas zagrmí: „stoj! kdo si?“ — Janko ni vedel, pri čem da je in kaj bi. Kolena se mu šibijo, trese se po vsem životu, pade na

tla in moli in se križa — kajti kakor bi tre-nil, je bil trezen, kakor bi ne bil pokusil niti ene kapljice žganja, ampak pil samo vodo. V hosti je slišati strel, pa spet drugi, grmovje oživi in truš in hruš in upitje se približuje. Janko začne zdihovati, mrzel pot mu stopi na čelo, v smrtnem strahu moli roke proti nebu dvigaje iz dna svoje duše: „moj Bog, reši me, reši! saj se bom v resnici poboljšal!“ Zdaj zašumi grm blizu njega, mesec se spet prikaže izza oblakov in Janko vidi, da gori na obronku stoji stražar s puško. Hitro sname torbo z rame in jo zažene dol v propad, ki zaropota čez strmino in s kamenjem pade v vodo. In pri tej priči stoji stražar pred njim, ki na nekoliko korakov zaupiye nad njim: „stoj!“ — Janko skoči, dvigne gorjačo in gre nad-nj, kar se zasveti in počí stražarjeva puška, Janko pade in se zvali čez strmino v prepad. Kamnje se kotrlja za njim in z groznim lomastenjem in strašnim šundrom pade težko telo v globino.

„Pasja duša! ti ne boš več tihotapil!“, reče stražar in se oprezno vrača v klanec na veliki nož se operaje. Mesec je bil popolnoma prišel izza oblakov in svetil kakor podnevi. Stražar vidi, kje leži ranjenik. Gre dol, stopi

k siromaku Janku, mu pogleda v lice, se prime za glavo in reče prestrašen:

„Janko! kaj ti? peklensko nakretje!“

Ranjenec odpre mokre oči, pa vidi začu-den pred sabo svojga nekdanjega prijatla, ko-larskega hlapca, Jurja. Na smrt utrujen in pa onemogel zaradi toliko izgubljene krvi, zapre oči, niti besedice ne spregovorivši. Juri skoči k potoku, prinese vode v kapi, hitro sleče z ranjenca suknjo, pregleda rano, pa vidi, da mu je šlo svinčeno zrno skozi rame, odkoder kri šiklja. Rano hitro obriše in opere, vzame iz svojega telečnjaka obvezo, jo dene na rano, zavije, kolikor je mogel, ramo z robcem pre-veže, zadene ogljarja na ráme, pa nese težko breme k ogljarnici. Več potov je moral počí-vati, si pot obrisati, pa varno stopati, da si ni spodtaknil in z nezavestnim ogljarjem pa-del, naposled ga vendar prinese do ogljarjeve kolibe. Še je gorela luč v koči. Juri položi ranjenca na ledino, gre k oknu in vidi, kako Katinka z Barbko kleči in moli se sklenjenimi rokami. Ta prizor ga spreleti kakor strela skozi srce. Rahlo potrka na okno. Katinka skoči, odpre, praša: „kdo je?“

„Le mirni bodite“, reče stražar, „pa ne strašite se; vašemu možu se je nesreča pri-

vse tesarske, zidarske, ključarske in mizarske izraze. Wolfov slovar je v tem oziru čisto za nič, ker obrtniških terminov nima skor nič; sploh ima Wolfov slovar to lastnost, da če kdo kaj išče v njem, gotovo ne bo nič dobil ali pa bo dobil kaj napačnega; tisti, ki so ga delali, sami niso slovenski znali. — Če se tedaj obrtnik ne more izraziti v domačem jeziku, kako se bo tega jezika posluževal? Mi moramo tedaj skrbeti za to, da sestavimo terminologijo za vse obrtniške stroke, ob enem pa moramo začeti z dobro, podučljivo literaturo v obrtništvu.

Ravno taka je pri trgovcih. Da oni nemški dopisujejo, krivo je to, ker dotičnih kupčijskih terminov v slovenščini ali nimamo, ali pa za-nje ne vemo.

Tudi tukaj se mora sestaviti terminologija, potem pa izdati dobra knjiga, iz ktere se bodo trgovci vse naučili pisati v slovenščini, kar koli v svojem poslu potrebujejo. Mi mislimo take knjige, kakoršna je bila ona Levstikova v poduk slovenskim županom. Toda v tako visokem, nerazumljivem jeziku bi ne smele biti pisane, kakor je ta Levstikova; iz početka moramo še nasprotno mnogo grmanizmov v pisavo sprejeti, posebno pri obrtniških izrazih, sicer ostane knjiga popolnem nerazumljiva; rokodelec, ki celi teden dela, nema časa, da bi študiral staroslovenščino, ruščino in srbsščino, da bi take izraze razumel.

O sodnijah, advokatih in notarjih pa smo že pisali, da ne morejo prej začeti s slovenskim uradovanjem, dokler ne dobimo slovenske pravne akademije, kjer se bodo še le termini za vse juridične izraze sestavili. Dokler tega ni, bo pisal vsak po svoje in nastala bo grozna zmešnjava.

Tu ima tedaj slovenska Matica velikansko nalogo pred seboj, in jej ni treba izdajati ne prebavljivih pesniških proizvodov, ali pa nepotrebnih prestav francoskih romanov. Za lepznansko literaturo bodo že posamezniki skrbeli, Matica pa naj se loti velikanskega dela, da sestavi celo terminologijo za vse stroke.

Saj potem jej bo treba tako nov besednjak izdati, ker Wolfov, kakor smo že omenili, ni več za rabo, ne zadostuje.

Ali bodo te besede našle kak odmev?

Politični pregled.

Avstrijske deiele.

V Ljubljani 25. avgusta.

„Slov. Narod“ prinaša jako zanimiv dopis iz Gorenjskega o razmerah kranjske (?) „**Industriegesellschaft**“ nasproti kmečkemu prebivalstvu. Naš narod že dosti dolgo zdihuje pod težkim jarmom te „industriegesellschaft“, a dozdej je povsodi zastoj pomoči in pravice iskal, ker ta slavna gospoda ima več upliva, ko ubogi kmet, ktere ga smatra le kot neumno živino. Dozdej so se slovenski listi premalo brigali za to zadevo, dobro je tedaj, da je „Narod“ stvar v prereševanje vzel, morda se bo tukaj našlo dosti gnjilega, in narod naš ima pravico, terjati od slovenskega časopisja, da se zanj potegne; kdo drugi se bo, če ne mi? Ta nemškutarška družba „industriegesellschaft“ se že čuti, kakor bi cela gorenjska stran bila njena, kakor bi bilo vse tlačan, kar zaničevano slovenščino govori. Na stotine in stotine pritožb se sliši iz Gorenjskega zoper to družbo; poslednji čas je tedaj, da se ta stvar enkrat preišče, kdo ima prav, da bo enkrat prepira konec. Kmet mora tudi živeti, in mu ni treba vrvi okoli vratu zmiraj tesneje vkup vleči. Če nema ne gojzda, ne pašnika, ob čem bo pa živil? Pričakujemo od naših prijateljev na Gorenjskem, ki zadevo poznajo, da bodo tudi nam kaj natančneje poročali o stvari. Kmet je naša korenina, za njega se potegnimo, on to od nas pričakuje, in je naše pomoči tudi vreden!

Na **Dunaji** so cesarjev god s posebno ljudsko veselico praznovali, in je bil cel narod obilno zastopan.

Državni poslanec **Lienbacher** je imenovan za svetovalca pri najvišji sodnji. Ta odlični mož je to že davno zaslužil.

„Politik“ se norčuje iz naših nemškutarjev ali „**deutsch krainerjev**“, ki se hočejo k cesarju v Ischl pritožiti iti čez Winklerja. Imenovani list pravi, da nima noben drug pravice, cesarja poročati o političnem stanju, ko odgovorni ministri; zatorej se bodo ljubljanski nemškutarji s svojo deputacijo le blamirali. Najbrž jih še pred cesarja ne bodo spustili.

Govori se še zmirom, da hoče Taaffe ustanoviti novo **ministerstvo za komunikacije**, to je za železnice in ceste.

Vnanje države.

Na tihem se snujejo nove zveze med evropskimi velesilami. Pravijo, da se hočejo zediniti **Rusija, Anglija in Francija** zoper Turka in njegove zaveznike. Med turške prijatelje je šel v novjšem času **Bismark**, kakor je bilo to že davno pričakovati, ker so Nemci v celi turško-slovanski vojski simpatizirali s Turčijo. Kolikor tudi je Nemčija močna, vendar ne bo nič naredila zoper take močne sovražnike, kakor so Rus, Francoz in Anglež. Pravega Avstrijanca mora le srce boleti, da je Avstrija tako globoko padla, da Bismark narekuje njeno zunajno politiko, in da se on obnaša že, kakor bi bil gospodar naše države. Kdo nas reši tega prusijanskega prijateljstva? Našim ustavovercem je nemško pokroviteljstvo se ve da po godu, in njih pšenica bo tako dolgo cvetela, dokler ne bodo Prusi enkrat prav pošteno tepeni, kar se jim zdaj prav lahko zgodi, ker je Francoska oborožena od nog do glave in ima tri milijone vojakov na razpolaganje.

Pravijo, da bo **naš cesar** v Galiciji z **ruskim** cesarjem vkup prišel in da se bosta zmenila zavoljo Turčije. Želeti bi to pač bilo!

Nemški listi še vedno trde, da gredó **ruski prostovoljci** v obilnem številu v Bolgarijo, kjer se ima v kratkem pričeti vojska zoper Turka. Tem listom pa je tako malo verjeti, da ne prevzamemo nobene odgovornosti za to novico.

Turčija prosi za odlok v črnogorski zadevi. To se pravi, ona hoče stvar zavleči in na zadnje Črnogorcem ničesar dati. Za Črnogoro pa je to velika materialna škoda, ker mora svojo vojsko vedno pod orožjem imeti, kar revno deželo mnogo denarja stane. Knez Nikolaj bo zahteval od Turčije odškodnine.

Na **Irskem** še zmirom vre. Število zarotnikov znaša bojda že 80.000 moč. To bo velika zadrega za Angleže.

godila. Ranjen je, a ni nevarno. Bodite mirni, pa pridite venkaj, da ga noter poneseva!“ Katinka hitro ven hiti, hči pa z lučjo sveti pri vratih; srce ji je hotelo počiti, ogledavši svojega nesrečnega moža, ki je ležal na tleh kakor mrtev. Prime ga za glavo, Juri za noge, pa ga neseta v kolibo in položita na posteljo. Juri ga slači, Katinka pa v posodi prinese hladne vode, ter mu izpera okrvavljeno rano. Kri je curkoma lila iz rane in hitro je bila vsa postelja v krvi. Janko se ni prebudil iz nezvesti, bl je bledega obličja kakor mrlič in namršenega obraza od hude bolečine. Jurjo je tolažil rekoč: „Le uteš te se, draga sosed, rana ni nevarna. Bote videli, da čez nekoliko ur bode bolnik se zavedel; jutri ko bode izmenjan, bom zopet prišel, pa najbolje zdravilo in obvezo prinesel.“

„Ali za Boga svetega, kako se je vendar to dogodilo?“ praša ihtea žena.

„Dogodek je kratek. Navihani kupec Grabež nakupil je robe, pa unstran meje, ki jo je hotel skrivaj čez mejo znesti, za to je pridobil tudi vašega moža. Mi smo jih sledili, a jaz nisem vedel, da je ta stvar Grabeževo maslo, nisem vedel za gotovo. Najmanj bi bil pa mislil, da je Prašnik, moj stari prijatelj, da je ta v zvezi s tem pohujljencem.“

„Oh,“ dé solzna žena, „to je danes prvi pot, da se je dal nagovoriti na to nesrečno započetje.“

„No, potlej je bilo pa tako. Nas je bilo sedem, ki smo bili na preži, pa klanec smo obdali in tako smo na ušesa vlekli vsak v svoji zasedi. Prvega tihotapca (švercarja) smo videli, da gre po stezi — saj poznate tisto stezo nad klancem, kjer stoji oni križ, ki je že na pol polomljen — da gre nekdo po stezi. Ondi v zakotji stražil sem jaz pa še eden. Ta tihotapec je bil Grabež. Moj tovarš zakliče; Kdo si! in skoči naprej in ravno ta trenotek se zabliska in krogla prižvižga tik mojega lica. Za las je manjkalo, pa bi se bil zvrnil smrtno zadet. Kupec, ta duša tihotapna, je strelil s samokresom na nas; moj drug pa, ne bodi len, napne in sproži svojo puško in podere tihotapno zver, tatinskega kupca. Mi priskočimo k njemu, pa spoznamo, da je Grabež, s torbo na plečih; krogla ga je zadela v prsi in če tudi ostane, bo vendar dolgo časa bolehal, kar ga bo veliko stalo; če se pa stegne, bo pa slaba zá nj, kajti marsikaj ima na duši, ki je črna bolj, ko najbolj črno oglje.“

„Oh, pa Janko, moj siromak, Janko“, zdi huje, Katinka in si briše solze.

„Bote kaj slišali, le malo potrpite. Dokler

je moj tovariš vezal in vklepal Grabeža, da ga moremo odpraviti v stražarnico, grem jaz po stezi proti drugemu. Zaupijem „kdo si!“ Nobeden se nič ne oglasi. Ta čas pa vidim, da skoči proti meni človek, ki mahne s palico, da bi me na tla pobil. Nisem mogel dobro razločiti, je li puška je li ohlestek. Nastavim puško — v sili in pa v nevarnosti, kedar gre za biti ali ne biti, se nobeden dosti ne mudi, nobeden ne bara: kdo, kaj, čemu? — pa jo sprožim in on se skotrlja v drapo. Jaz grem dol, ali kako se prestrašim, ko zagledam, da je ubogi siromak Janko! Hitro storim, kar sem mogel in ga sem prinesem.“

„Oh, moj Bog, kolika nesreča, kolika sramota!“ plaka nesrečna žena.

„Le umirite se, Katinka, pa ne delajte si nobenih skrbi. Samo jaz sem priča, in hvala Bogu, jaz ga lahko rešim, lahko ga izvlečem iz te krvave mreže, pa da nič ne lažem. Lahko prisežem, kadar je treba, da ni imel krog sebe ne robe ne orožja. Ali je kaj tacega poprej imel ali ni imel, za to se jaz ne brigam, pa tudi sodnik po tem ne praša. Ako bo pa kupec kaj znil, bo pa sam sebe v blato potisnil še bolj globoko, ker on je tisti, ki je Janka zapeljal. Jutri, ako Bog dá, pridem pogledat, kako je.“

Domače novice.

V Ljubljani, 26. avgusta.

(Deželni predsednik gosp. Winkler) je razglasil pismo presvitlega cesarja grofu Taaffeju, v katerem se cesar zahvaljuje svojim narodom za vse dokaze vdanosti, ki so se pokazali o njegovi 50letnici. Pismo to je slovensko in nemško in je bilo v Ljubljani po voglih nabito.

(Vit. Schneid) je odpotoval nazaj na Dunaj, njegova blaga rodovina pa menda ostane še nekoliko časa v gradu v Kamniku.

(Za častna občana) je imenovala občina Brezovica pod Ljubljano grofa Hohenwarta in deželnega predsednika g. Winklerja.

(O praznovanju 50letnice cesarjeve) se nam poroča zdaj še z več krajev; ker se pa poročila skoro vsa enako glasé, povedano bodi le to, da se je večer pred njim povsod obhajal s kresovi, streljanjem, razsvetljavo, petjem, razobešenimi cesarskimi in narodnimi zastavami; ljudstvo je bilo povsod vse navdušeno. Posebno lepa je bila med drugimi svečanost v Moravčah, kjer je bila vsaka hiša razsvetljena. Nasprotno se nam pa z Litije poroča, da se je tam neka že znana stranka te slovesnosti popolnem zdržala, pač pa v nedeljo napravila svojo slovesnost s streljanjem na strelišči, ktere se pa ljudstvo ni vdeležilo, ker ni je preveč dišala po prusaštvu, kakor ga na Dunaji oznanjuje „N. Fr. Presse.“

(Odbor za posušenje močvirja ljubljanskega) je dal na svetlo poseben spis v to poklicane komisije. Ta spis obsega 28 vprašanj in odgovore izvedencev na-nje, kako bi se dala naloga ta najbolje rešiti. Pridejan je tudi načrt struge reke Ljubljanice od Vrhlike do Fužin pod Ljubljano. Kakor to delo kaže, se močvirski odbor, v katerem so najizvedenejši možje okolice ljubljanske, kaj marljivo in hvalevredno vkvarja s tem težavnim vprašanjem.

(Porotna sodnija) je v torek obsodila nekega Mejaka s Setnice pri Polhovem gradu zaradi pcestnega ropu na 12 let ječe. Obravnave trajajo še ta teden in obsegajo večidel le navadna hudodelstva, tatvino, rop, poboje, pretepe in posilstva, tudi ponarejen denar je bil že na vrsti. Mi o takih obravnavah ne ma-

ramo poročati, ker bi ne bilo nikomur v poduk, pač pa marsikomu v pohujšanje, dežele imé pa bi po tem tudi trpelo.

(„Sokol“) pridobiva vedno več tal v Ljubljani. Oglašajo se zmirom novi udje, med njimi tudi stari fantje, ki so že pred leti Sokolci bili. Ker se je „Sokol“ letos pri več prilikah tako postavil, zato želi vsak kot ud pristopiti k temu narodnemu društvu; zlasti „Sokolova“ konjica. Opominjamo, da je pod dr. Costo imel „Sokol“ cvet ljubljanskega moštva pod svojo zastavo zbranega; kakor videti, se bo zdaj na novo tako mogočno razširil.

(Trtna uš čedalje bliže.) Včerajšnje „Novice“ poročajo, da se je zdaj trtna uš, ta največa pokončevalka vinskih trt, prikazala že na Hrvaškem ob kranjsko-štajarski meji, kjer je ob Sotli več vinogradov popolnoma že v njeni oblasti. Treba bo toraj največe pozornosti, da se pošast ne zanese na Kranjsko in Štajarsko in ne loti se tudi vinogradov, ki so skoro edini dohodek prebivalcev teh krajev. Ko je zatročena, ni zoper njo nobene pomoči več, vsaj dozdej je še niso mogli nikjer zatreči, in vinogradi so vničeni morda za večne čase. Kakor slišimo, misli vlada razposlati poduk, kako se pozna, kje se je ta uš naselila, in se potem, če mogoče, obvarujejo pred njo vsaj sosednji vinogradi ter se vstavi razširjanje njeno.

(Uboj in rop.) S Škofje Loke se nam poroča, da so tam tolovaji ubili in oropali v petek nekega moža in ženo v hiši. Hudodelnikov dva že imajo, eden je bil brič, in zdaj se sploh sumniči, da bi utegnil biti tudi morilec dr. Kraussa ali vsaj vdeležen pri tem. Kako in kaj je, bo že sodnijska preiskava pokazala.

(Ljubljanski nemškutarji) so zdaj tihi in poparjeni, kakor da bi jim bila mačka kašo snedla. Popolnoma oglušile so jih sijajne narodne slovesnosti, ktere smo ta in oni mesec imeli mi v Ljubljani in okolici njeni, in ki so pokazale očitno, kako je pri nas nemškutarije na kant prišla. Kar je najhuje, je to, da svoje jeze ne morejo zdaj več koj izbljuvati nikamer, ker nimajo doma nobenega lista, dunajski so se jim pa tudi začeli kujati, kar jih je glasoviti Hans Kraus s tako nesramnimi lažmi za nos vodil; le „Triest. Ztg.“, ki se

zmiraj kaže sovražno Slovanom, je ponudila svoje menda lačne prostore „ustavoverni“ stranki na Kranjskem. Ko pa je bila zavoljo hudega napada našega deželnega predsednika konfiscirana, je zagnala tak krik, kakor poreden in razvajan otrok, ko dobi prvo preko ušes in misli, da bo ves svet maščeval se zanj. — Tako bo menda tudi ta „tetka“ odslej manj radodarna s svojimi prostori in naši nemčurčki se bodo sčasoma posušili kakor spodvezane bradovice, če jim le nekoliko dalj časa ne bo od kod pritoka.

Razne reči.

— Stanko Vrazova slovesnost se bo dne 8. septembra prav slovesno obhajala v Ljutomeru na Štajarskem. Vdeležitev bo, kakor smo zvedeli, prav obilna, posebno s hrvatske strani in Štajarskega. Tudi Ljubljancanov in drugih narodnjakov s Kranjskega se misli več vdeležiti je. Nadrobneje vabilo in program slovesnosti priobčimo brž, ko nam doide.

— Birma in misjon. Iz šaleške doline se nam piše: Dne 29. julija so prišli premilostljivi knez in škof lavantinski v našo dekanijo, in so po celi dekaniji vsih 8 far obiskali in skupaj 1340 otrokom zakrament sv. birme podelili. Ljudstvo je povsod svojo udanost in spoštovanje do svojega višjega pastirja s tem pokazalo, da so blizo pri vsaki fari slavo-loke in maje postavili in streljali, kjer so se škof vozili, in povsod je veliko vernih jih v cerkev spremljalo. Kar je pa najlepši krščanski značaj naše saleške doline, je to, da so v vsaki fari otroci in odraseni prav lepo krščanski nauk odgovarjali. Zato pa upamo tudi, da misjon, kateri se v Škalah ravno nedeljo t. j. 22. avgusta pod vodstvom naših vrlih slovenskih jezuitov preč. gg. Doljaka in Lempl-na začne, bo na tej krščanski podlagi obilno sadu za čas in večnost prinesel.

— „Tisoč in ena noč.“ Pri J. Krajcu v Novem mestu se tiska in pride v kratkem na svetlo sloveča zbirka orientálnih pravljic, ki so zbrane pod imenom „tisoč in ena noč.“ Prestavlja to delo slovenski pisatelj F. Haderlap, in si je dal nalogo, priobčiti to delo v

Janko je bil še zmeraj v nezavednosti in še le čez dve dobri uri se nekoliko zavé. Katinka mu je stregla, kakor streže le zvesta žena. Velika uteha ji je bila, ko je čula, da Janko v nezavednosti, blazneč, govori: „To je moj poslednji pot, da sem se vpiljal! Nikdar več ne bom pil, na kolenih pred križem sem obljubil.“

Jurja je ta dogodek pretresel, kakor še nobeden ne, na dno duše mu je segel; imel je dobro srce, bil je med svojimi tovarši še najboljši, še najmanj spriden. Se ve, da je bil lahkomisljen kakor drugi, ali on je tudi prvi izprevidel, da po tej poti ne pojde, da se je treba poštenega dela prijeti in pošteno živeti, zato je tudi natanko in vestno spolnoval dolžnosti svoje stražarske službe. Neizrečeno mu je bilo žal za Janka; kadar je utegnil, je šel k Janku in mu časih tudi kaj pomogel. Glavarstvu je pa dogodlej pismeno tako-le objavil:

„Podpisani sem bil včeraj na straži, odločen k stezi nad klancem. Ob 1/2 12 uri ponoči smo zasačili kupca Grabeža s tihotapno robo. Stražarski vodnik ga je obstrelil, sam svoje življenje braneč; krogla mu je šla skozi prsa. Jaz najdem na stezi drugega človeka,

ki dvigne nad-me svojo palico in ker v tmi mislim, da je puška, strelim ná-nj. Človek se zvali v drapo, jaz grem dol, pa najdem Janka Prašnika, grajščinskega ogjarja brez robe in brez orožja. Ranjen je v pleča. Podpisani je pripravljen, da to izjavo s prisego potrdi.

Juri Dimež,
mejni stražar postaje št. 2.

20. Bolezen.

Vsakdo po celi okolici je miloval bolnega ogjarja. Janko se je bil skozi celo leto prav lepo obnašal, tako dobro, da mu nobeden ni mogel ničesa očitati. Katinka in krotki otroci so bili pa vsakemu priljubljeni, že zavoljo tega, ker so prišli v tako nezasluženo nesrečo. Ljudje so bili prepričani, kakor jim je zagotavljal Juri, mejni stražar, da Janko je prav po nedolžnem padel v to nesrečo, zato je bil vsak voljan, da Katinki in otrokom s komursi bodi pomaga. Gospod gojzdar je sam prišel na dom ogjarja obiskat in prinese veselo novico, da morajo tudi zdaj od grajščine vsakdanjo plačo dobivati, kakor če bi bil mož zdrav in kakor če bi delal. Se ve da, gosposka je res mislila sprva, da Janko ni tako nedolžen, zlasti ker ga je bil kupec, zlobni človek, doberšno okri-

vičil. Sodniki so postopali z Jankom kakor s človekom, nedolžno zapeljanim, nekaj zato, ker se jim je smilil, in pa njegova družina, nekaj pa zato, ker se mu ni moglo nič pravega dokazati, da bi bil kriv. — A, z Grabežem je bila pa stvar vsa druga. On je imel torbo na sebi, polno prepovedane robe, ko so ga prijeli, pa on je tudi najprej strelil na stražarja; tudi sicer so ga pa že davno zasledovali in na sumu imeli, ker se ni vedelo, od kod da je, s čim se prav za prav peča ali — kakor je sam trdil, da — kupčuje, kako je spotoma tako obogatel, da si je kupil pred nekaj leti mlin na Jarovini; vedelo pa se je, da je z doma svojega siromak, da pri vsem tem razujzdano živi, razsipa in zapravlja, da se po krčmah vlačí in popiva. S tem tedaj ne morejo imeti nobenega usmiljenja. Brez pomude ga odneso v bolnišnico, češ, da bode potem bolj natanko zaslišan in sojen, ako težko rano na prsih preboli.

Janko je imel veliko trpeti, tudi na duši, in še več ko na telesu. Njegova strast ga je bila spet prevrnila v nesrečo, pritirala ga na zadnji rob propada, in ko bi blaga desnica očeta nebeškega ne bi bila odvrnila preteče nevarnosti, bil bi se mrtev zvalil v brezno in se

prav narodnem jeziku, da se bo knjiga lahko razširila v poslednjo kmečko koč. Lepoto teh pravljic hvaliti, pravilo bi se vodo v Savo nositi, prepričani smo, da bo naš narod kar očaran po njih. Človeška fantazija si skor ne more misliti vseh situacij, ki so tukaj v tako čudnem duševnem bogastvu nakopičene. Res je sicer, da so pripovedke v originalu sem ter tje nekako presvobodno pisane in pripravne le za odrasčene ljudi. Prestavljavec pa, poznajoč in spoštuječ lepo нравnost našega naroda, je vse take spodtakljive reči izpustil ali tako preuredil, da se sme knjiga brez škode vsakemu v roke dati. Izbaciti vse, kar je človeško naravnega in m čnega, reklo bi se, knjigi celo vrednost vzeti, in prestavljavec si obeta, da noben pameten ne bo v knjigi po njegovi preustrojitvi dlake iskal. Izšlo bo mnogo snopičev, in sicer bo snopič pa 20 kr., da se bo vsak lahko naročil.

„Tisoč in ena noč“ je knjiga človeškega življenja, ne proizvod posameznega duha, ampak slika tisočglavega človečanstva in njega mišljenja. V tej knjigi boste našli mnogo lepih zlata vrednih nauk, kakoršnih vam navaden romanopisec ne more dati. Eu sam človek nikdar ne premore s svojim duhom toliko, ko en cel narod; in ta knjiga je duševna zbirka duševnih proizvodov enega naroda. Kdor ima kaj zastopnosti v literaturi, bo pred narodnimi deli zmirom klobuk snel, ker njih noben bistroum nadomestiti ne more.

— Deželna kranjska vino- in sadjerejska šola na Slapu pri Vipavi prične s 15. novembrom t. l. nov tečaj. Poduk v trtoraji, kletarstvu, sadjereji, splošnem kmetijstvu (tloznanstvo, gnojznanstvo, orodjeznanstvo, rastlinoreja, živinoreja), zelenjadoreji, čebeloreji, sviloreji, kmetijskem knjigovodstvu, kemiji, fiziki, geometriji in praktičnem merstvu, praktičnem risanju, spisu in nemškem jeziku, traja s počitnicami vred dve celi leti. — Učni jezik je slovenski ter podučujeta dva redna in dva izvanredna učitelja. Za praktični poduk nameščena sta vincar in vrtnar. Za redne notranje učence te šole sprejemajo se le popolno zdravi, krepki fanti, kateri so vsaj 16. leto in ljudsko šolo z dobrim uspehom dovršili. Za

prebudil še le v večnem breznu. Janko je uvidel, kako ljubeznjivo Bog ž njim ravna, kako se je tudi zdaj rešil sramote, zaslužene, ki bi ga bila po pravici zadela pred svetom in kako dobri so ljudje ž njim, da mu nobeden ne reče ne žale besede. In celo mejni stražarji sami so prišli k njemu ga obiskat in milovat in prašat, kako mu je. Za las je obvisel. Velik strah, ki ga je prestal, težka rana, velika zguba krvi in naposled dolgo izrezavanje, ko mu je mestni zdravnik kroglo iz mesa jemal, vse to ga je zelo oslabilo. Zdravnik je dvomljivo in zamišljeno z ramami zmigaval, in ko ga Katinka nekega dne za božjo voljo prosi, naj ji pove, kaj je in kako bo, ji reče zdravnik, da Janko je v največji nevarnosti zavoljo vročice, ki ga je prišla, in najhujega se je bati, če na rano prisad pritisne. Katinka se je nadjala, da bode vse dobro izteklo, ker se je povsem vdala v božjo voljo; v velikem strahu pa je bila, ko je pomislila, v kakem nevarnem stanu je duša njenega moža. Kako bi mu dušo rešila, samo na to je mislila, samo to jo je skrbelo, in noč in dan je točila gorke solze in prosila sveto Bogorodnico, zavetje grešnikov, naj stori, da se nje mož k Bogu spreobrne.

(Dalje prih.)

spretne kranjske mladenče razpisalo se bode v svojem času nekoliko deželnih štipendij po 120 gld., za katere dobodo stanovanje, hrano in poduk v zavodu. Neštudenti, toraj plačujoči notranji učenci, plačujejo, ako se z navadno hrano štipendistov zadovolijo, po 120 gl. na leto za hrano in stanovanje, in sicer v mesečnih obrokih po 10 gold. naprej; hočejo pa oni boljšo hrano imeti, to je, vsak dan juho in meso s prikuho, potem plačajo po 156 gld. na leto. Šolnine plačujejo redni, notranji, plačujoči učenci po 20 gold. na leto, in sicer v polletnih zneskih po 10 gold. naprej. Pravilno kolekovane prošnje za sprejem naj se pošiljajo podpisane vodstvu, ter naj se jim pridene krstni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo zadržanja in pravilno kolekovana ter legalizovana zaveza prosilčevih starišev ali varuha da ga bodo za čas bivanja na zavodu z vsem potrebnim preskrbovali.

Vodstvo deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu pri Vipavi.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 8 gld. 77 kr.; — reš 6 gld. 1 kr.; — ječmen 4 gld. 22 kr.; — oves 2 gld. 60 kr.; — ajda 6 gl. 18 kr.; — proso 5 gl. 85 kr.; — koruza 6 gld. 20 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 3 kr.; — fižol hektoliter 9 gld. — kr.; — masla kilogram 84 kr.; — mast 76 kr.; — špeh frišen 70 kr.; špeh povojen 74 kr.; jajce po 1½ kr. mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 64 kr. — Sena 100 kilogramov 2 gld. 50 kr. slama 1 gld. 60 kr. 100 kil; drva trde 6 gld. mehke 4 gld. 50 kr.

Tržne cene v Novem mestu.

Pšenica hektoliter 8 gld. 65 kr., reš 5 gld. 86 kr. oves 2 gl. 61 kr., ajda 5 gl. 86 kr., proso 5 gl. 37 kr., koruza 6 gl. 50 kr., krompir 100 kil 2 gl., 61 kr. maslo 96 kr., mast 80 kr. špeh frišen 60 kr., povojen 80 kr., jajce 1 kr. mleko 8 kr., meso goveje 48 kr., telečje 60 kr., svinjsko 56 kr., piška 30 kr., golob 20 kr.

Prečastiti duhovščini

in

vsim cerkvenim predstojnikom

priporočam podpisana svojo bogato zalogo mnogovrstnega blaga za vsakršno cerkveno obleko, ter tudi izdelane mašne plašče, pluvijale in dalmatike; bandera, baldahine in bandrčka pred sv. Rešnjim Telesom. Dalje imam v zalogi blago in izdelano cerkveno perilo, kakor albe korsetlje, korporale in raznovrstne rutice. Staro cerkveno robo jemljem tudi v zameno ali v popravilo in predelovanje, kakor kdo želi; sprejemljem ravno tako vsa dotična vezanja.

Imam tudi v zalogi pozlačene oltarne šopke, svetilnice, križe, svečnike itd.

Z besedo: sprejemljem ter vestno izvršujem vsako dotično naročilo in sicer ročno in pošteno, kolikor mogoče po najnižji ceni.

Ana Hofbauer,
pred mostom.

(3)

Naznanilo.

Podpisani naznanja, da je odlej njegova notarska pisarna na pošti v Novem mestu vsak dan razun nedelj in praznikov od 8 do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne odprta.

Dr. Albin Poznik,
c. kr. notar.

Veliko posestvo na prodaj!

Iz zapuščine umrlega Anton Kutnar-ja, Pluskarja, pri Šentvidu na Dolenjskem je na prodaj lepo, veliko posestvo, s prostornimi, posebno za večjo kupčijo in gostilno pripravnimi poslopji in nad 20 orolov različnih zemljišč.

Več o tem se izve ustno ali pismeno pri g. dr. Poklukar-ji v Ljubljani na Bregu št. 12.

Ure

za stolpe in gradove

izdelujem že od leta 1842 po najnovejših iznajdbah, ne v lite, ampak z roko izdelane, proti polni garanciji in po najnižih cenah.

Janez M. Pogačnik.

(16) Podnart, Kropa, Gorenjsko.

Popravljam tudi stare ure na stolpih, jemljem plačo tudi v obrokih, in cenik pošiljam vsakemu brezplačno.

Petelinov Janez.

Povestica iz ne še preteklih časov.

Ta v „Slovenca“ priobčena povest iz domačega življenja je zdaj prišla na svetlo v posebni 160 strani debeli knjižici in se dobiva pri Jak. Aléševcu v Ljubljani (ključarske ulce št. 3) mehko vezana po 40 kr., po pošti 5 kr. več. Kdor jih pa naroči najmanj 5, ne plača nič poštnine.

Razen te knjige se pri Jak. Aléševcu dobiva, dokler je še kaj iztisov:

Ljubljanske slike. Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom. Mehko vezane po 60, trdo vezane po 70 kr.

Nemški ne znajo. Burka v enem dejanji. Mehko vezana 30 kr.

Denarstvene cene 25. avgusta.

Državni fond.	Denar.	Blago
5%, avstrijska papirna renta	72.90	72.05
5%, renta v srebru	73.75	73.10
4%, renta v zlatu (davka prosta)	88.15	88.30
Srečke (lozi) 1854. l.	124.75	125.25
„ „ 1860. l. celi	132.—	132.25
„ „ 1860. l., petinke	133.—	133.50
Premijski listi 1864. l.	176.—	176.50
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	103.50	104.25
Kranjske, koroške in primorske po 5%	101.—	102.—
Ogerske po 5%	95.—	95.—
Hrvaške in slavonske po 5%	94.50	95.50
Sedmograške po 5%	94.40	94.80
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	835.—	836.—
Unionske banke	113.90	114.10
Kreditne akcije	277.70	278.—
Nižoavstr. eskomptne družbe	780.—	778.—
Anglo-avstr. banke	135.—	135.25
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	178.75	179.25
Tržaške „ 100 „ k. d.	125.75	126.75
„ „ 50 „ „ „	65.—	65.—
Budenske „ 40 gld. a. v.	41.75	41.50
Salmove „ 40 „ „ „	51.50	52.50
Palffy-jeve „ 40 „ „ „	41.25	41.50
Clary-jeve „ 40 „ „ „	42.—	42.—
St. Genois „ 40 „ „ „	44.50	45.—
Windischgrätz-ove „ 20 „ „ „	42.—	42.50
Waldstein-ove „ 40 „ „ „	32.25	32.75
Ljubljanske	23.50	24.—
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.56	5.57
Napoleonsd'or	9.35	9.35

Telegrafične denarne cene 25. avgusta.

Papirna renta 72.90 — Sreberna renta 73.60 — Zlata renta 87.76 — 1860letno državno posojilo 13225. Bankine akcije 828 — Kreditne akcije 255.25 — London 117.70 — — Ces. kr. cekini 5.55. — 20-frankov 9.35.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani

Občna bilancija 31. decembra 1879. leta,

sestavljena na podlagi posameznih bilancij vseh oddelkov banke „Slavije“.

Dati.

Imeti.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Poroštvo ustanovnikov odd. V.			720	—	Ustanovna zaloga V. oddelka			1.000	—
Gotovina v blaginjah odd. I.—V.	25.521	28			Terjatve:				
Gotovina naložena v založnicah odd. I.—IV.	376.542	16			pozavarovalnic v od. I.—V.	121.207	47		
Vrednostni papirji, zaloge in posejila:					različnih v odd. I.—V.	117.584	61		
različni vrednostni papirji odd. I.—V.	1.382.009	65			različnih v IV. oddelku za preplačane premije				
zaloge na menjice odd. III.	3.760	—			pri nagradah požarnih škod poleg §. 22 sp. pr.	23.892	70		
menjice hipotekno zavarovane odd. III.	5.775	—			odd. V. predplačane premije za l. 1880	9.949	45		
posejila na hipoteke odd. III.	742.224	23			deželne hipotečne banke kralj. češkega, posojilo				
1. kreditnemu društvu odd. III.	96.913	91			na hišo p. št. 978—II.	38.252	81	301.887	04
2. odd. III.	653.609	66			Rezerve, fondi in zaloge za 1880 leto:				
na police odd. I.—II.	40.500	33			Premijna rezervina zaloga I.—II. in IV. oddelka	941.196	09		
hiša št. 978—II.	78.883	61			Rezerva od vlog III. oddelka z dobičkom in				
583—II.					obrestimi vred	3.162.794	31		
hotel „Avstrija“ v Frohnleutenu	450.402	34			Izredna rezerva I.—IV. odd.	108.221	83		
premoženje penzijskega fonda uradnikov banke	54.520	24			Poroštvena zaloga I., II., IV. in V.	162.754	18		
„Slavije“	5.671	50	3.916.333	91		4.374.966	41		
premoženje penzijskega fonda zastopnikov banke					Zaloga ne še rešenih škod II. IV. odd.	61.435	59		
„Slavije“					Zaloga preostankov l. 1870—1879 odd. I.—II. in V.	189.357	15		
Inventar: 186 brizgalnic v vrednosti gl. 71.423 73					Rezerva na dohodninski davek banke „Slavije“	2.983	02	4.628.742	17
odd. IV.			36.452		Dopolnujoča zavarovalnina odd. II.			2.784	98
Terjatve: pri glavnih in tem podložnih zastopih in					Penzijska zaloga uradniška oddelka I.—V. do	55.147	89		
pri zastopnikih ravnateljstva odd. I.—V.			418.782	61	31. decembra 1888	570	28		
pri členih v delokrogu glavnih in ravnateljskih					Donesek I.—II. oddelka	2.394	33	58.112	50
zastopnikov odd. IV.—V.			216.630	65	IV. „ incl. don. za l. 1879			7.571	20
pri pozavarovalnih zavodih odd. I.—V.			11.015	09	Pokojninska zaloga zastopnikov banke „Slavije“			74.602	27
pri različnih, na poštah nakaznicah, za nerešene					Kavejia zastopnikov odd. I.—V.				
pobotnice pražkih in okoliških členov, tožene									
terjatve i. t. d. odd. III. in razni odd. I.—V.			203.145	86					
v oddelku III.			11.412	03					
zastopnikov za vložene kaveje odd. I.—V.			74.602	27					
Dopolnujoče zavarovalnina odd. I.—II.			51.686	78					
Rezerva pozavarovanja odd. II. in IV.			124.745	08					
Zaloga nagrad od pozavarovanj za nerešene škode									
in preiskovalne troške odd. IV.			9.200	88					
			5.074.700	16				5.074.700	16

Ant. Mlczech l. r.
glav. knjigovodja.

To se je z računskimi izpiski primerilo ter našlo, da jim popolno soglaša.

Pregledniki računov.

Avd. Pánek l. r.

Jos. Pössner l. r.

Fr. Rašin l. r.

Podrobni izkaz premoženja vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi dne 31. decembra 1879.

Predmet	Nominalna vrednost	Oddelek	Kurz	Cena		V kup
			31 decembra 1879			
A. Vrednostni papirji.						
Enotni državni dolg od leta 1868 v papirji	280.300	III.	68 95	193.266	85	
„ „ „ „ „ srebro	900	III.	70 50	634	50	
Državne zadolžnice od leta 1860 po 500	63.000	I.—II.	133—	8.125	—	
„ „						

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Kratek izpisek*)

iz računskih sklepov in iz opravilskega poročila
za 1879. leto.

I-II. oddelek. Zavarovanje istin (kapitalov) in dohodkov do neke dobe življenja in za slučaj smrti.

Število členov 17.790. — Zavarovani kapital vkup 9.564.999 gold. 50 kr. — Zavarovani dohodki 1.956 gold. — Zavarovalnina in postranska plačila 162.793 gold. 46 kr. — Rezervne in poroštvne zaloge 815.004 gold. 65 kr. — Zaloge od preostanka 116.322 gold. 43 kr. — Izplačani kapitali in dohodki leta 1879 99.875 gld. 64 kr. — Preostanek od leta 1879 (za fonde in člene) 10.835 gld. 41 kr.

III. oddelek. Vzajemna podedovanjska društva.

Število členov 18.698. — Podpisane istine 7.967.250 gold. 50 kr. — Plačane vloge v l. 1879 234.760 gold. 51 kr. — Imetka (rezervne zaloge) z vštetimi 4% obrestmi in obrestmi od obrestij 2.729.308 gold. 83 kr. — Posebni dobiček iz obrestij in delež na dividende odd. II. 433.485 gold. 48 kr. — Posebna zaloga za upravne troške 20.000 gold. — (Obrestnega dobička v 1879. letu (čez navadne 4% obresti, ki znašajo za l. 1879 106.498 gl. 10 kr.) z vštetim preneskom dobička iz odd. od let 1869—1874 znaša 58.855 gold. 12 kr.) Vse premoženje oddelkov za vzajemno podedovanje znaša koncem najdaljšega upravnega leta 3.162.794 gl. 31 kr.

Upni društvi.

1. upno društvo. Posojila na založnine (kavcije) državnim, občinskim in zasebnim uradnikom, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gld. istine zavarovani za slučaj smrti.

Število družabnikov 305. — Posojila znašajo do sedaj 152.495 gl. 39 kr. — Kapitala ostane še amortizirati 67.801 gold. 81 kr. — Oglašene izgube v letu 1879 ni bilo nobene.

2. upno društvo. Posojila in zájmi (predplačila) členom II. oddelka, ki so pri „Slaviji“ vsaj za 500 gold. istine zavarovani za slučaj smrti.

Število družabnikov 1479. — Posojila znašajo vkup 1.088.549 gold. — kr. — Kapitala ostane še amortizirati 527.591 gld. 46 kr. — Izgube v letu 1879 vsled propalih pravic do zavarovanega kapitala ni bilo nobene.

IV. oddelek. Zavarovanje za ogenj.

Število členov 123.944. — Zavarovani kapital 118.484.004 gold. — Premije in postranskih plačil za leto 1879 807.789 gold. 37 kr. — Redna premijna rezerva za bodoča leta 230.837 gold. 25 kr. — Izrednih rezervnih in poroštvnih zalog 100.718 gld. 48 kr. — Zaloga dobička 73.034 gold. 72 kr. — Plačanih povračil za škode s troški za precenjevanje istih za 1879. leto 432.240 gold. 44 kr. — Preostanek v letu 1879 za člene in zaloge 32.492 gld. 21 kr.

Odkar se je ustanovil IV. oddelek (od 1870. do konca 1879. leta) podelilo se je iz dobičkov na podlagi §. 4 in 5 pravil IV. odd. 218 občinam gasilno orodje in skoro povsodi četverokolesne gasilne brizgalnice v skupnej vrednosti 87.423 gld. 73 kr.

Mlinarska zadruga v IV. oddelku. Število členov 1418. Zavarovane istine 7.706.494 gold. — Zavarovalnine 56.974 gld. 07 kr. — Povrnene škode, preiskovalni troški in zaloge ne še rešenih škod 16.232 gold. 25 kr.

Požarnih škod se je od 1870. do konca 1879. leta izplačalo v mlinarskem oddelku 292.819 gold. 81 kr.

V. oddelek. Zavarovanje proti toči.

Število členov 1879. leta 6.922. — Zavarovane istine 4.753.497 gold. — Premij in postranskih plačil 78.521 gold. 26 kr. — Poroštvne zaloge 45.611 gold. 72 kr. — Plačanih škod s troški za precenjevanje istih 90.444 gold. 78 kr.

V vsej najdaljši dobi svojega obstanka do konca leta 1879 povrnila je banka „Slavija“ za škode s troški za precenjevanje vred vkup gld. 4.729.238·53. Vsi rezervni in poroštvni fondii in zaloge — znašajoči gld. 4.567.306·58 — so pokriti z blagajničnim premoženjem gld. 3.916.333·91, kakor to dokazuje na četrti strani priloženi izkaz, dalje terjatve gld. 419.776·51 v nerešenih poštnih nakaznicah in terjatve pri posameznih členih, in v terjativah gld. 418.782·61, katere ima banka pri svojih organih. Zaloge preostankov v odd. I—II. in IV. znašajo gld. 189.357·15 in v odd. III. gld. 433.485·48. Gotovine, posejene 50 založnicam dosegle so koncem l. 1879 vkup gld. 376.542·16. — Členom odd. IV. in V. posejeno na hipoteke gld. 742.224·23, posojila na police I—III. dosegle so gld. 119.383·94. Preostankov za fonde in člene bilo je v letu 1879 v vseh zavarovalnih oddelkih gld. 149.825·72. Ves dohodek in zavarovanja, vlog in postranskih plačil v vseh oddelkih znašal je v minolem upravnem letu gld. 1.574.497·38 kr.

*) Na zahtevanje posilja glavno ravnateljstvo letno sporočilo in natančne češke ali nemške računske izkaze brezplačno.

Občni pregled računskih izpiskov o izgubi in dobičku 1879. leta,

sestavljene po na drobno izdelanih računskih izpiskih posameznih oddelkov banke „Slavije“.

(I.—III. oddelek: Zavarovanje življenja. — IV. oddelek: Zavarovanje za ogenj. — V. oddelek: Zavarovanje proti toči.)

Dati.

Imeti.

	gold.	kr.	gold.	kr.		gold.	kr.	gold.	kr.
Prenesek fondov in zalog od leta 1879:					Prenesek fondov in zalog od leta 1878:				
Rezerva pozavarovalnih premij II. in IV. oddelka	123.830	61			Rezervni fond I.—IV. oddelka	3.327.070	77		
Dopolnjujoče zavarovalne premije odd. I.—II. . .	51.814	44			Izredna rezervina zaloga odd. I.—V.	399.676	26		
Zaloga za nagrade nerešenih škod in preiskovalnih stroškov odd. IV.	15.214	37			Poroštvena zaloga I. in II., IV. in V. oddelka . .	148.914	23		
Dolg članov odd. III. do l. 1878	9.926	53	200.785	95	Zaloga ne še plačanih škod I., II. in IV. odd. .	76.134	67		
Zrušene premije in vloge I.—V. oddelka			63.314	37	Dopolnjujoče pozavarovalnine odd. II.	2.598	48		
Zrušene postranske pristojbine I.—V. oddelka . .			5.331	02	Preostanki za člene odd. III. z II. a) 3 od leta 1874	1.866	77		
Pozavarovanja odd. II., IV.—V.			231.617	29	„ „ „ IV. leta 1878	4.704	57		
Škode: povrne v I.—II., in IV.—V.	597.805	18			„ „ „ V. „ 1878	12.819	88	3.973.785	63
Preiskovalni troški IV. in V. oddelka	24.039	68			Premije in vloge oddelka I.—V.			1.291.575	87
Zaloga ne še povrnjenih škod II. in IV. odd. .	61.435	59	683.280	45	Postranske pristojbine oddelka I.—V.			63.983	19
Izplačani dohodki odd. I.			716	—	Zrušena pozavarovalnina (Ristorni) II. in IV. odd.			4.218	66
Nazaj kupljena zavarovanja odd. I.—II. . . .			8.461	67	Pozavarovalniške nagrade škod odd. II., IV. in V.	119.894	26		
Upravni troški: Plače, doneski k stanovnici, davki od dohodkov in posebne nagrade uradništvu, nagrade, inserati, poštnina, potni troški, kolkovina, najemščina, provizije od pobiranja denarjev, sodnijski in upravni troški, inventarni predmeti v I.—V. oddelku			173.870	62	na preiskovalne troške poškodovanih zavarovancev 5% poleg §. 8 pravil V. odd. . . .	3.999	57	123.893	83
Akvizični troški: skupne provizije, organizacijski in potovalni troški, zdravniški honorari, tiskovine, zastopniške table, izredne nagrade gasilnim društvom odd. I.—V.			170.868	25	Obrestni dobiček odd. I.—V.			209.010	03
Pretevoljni doneski odd. I.—II.			4.490	—	Dobiček z vrednostnih papirjev in ažijski odd. I.—V.			78.573	68
Odpisi nedobitnih in negotovih terjatev in ažijski odd. I.—II in IV.—V.			29.972	36	Razni dohodki od upravnih pristojbin, zapadlih zadatij, od dobička tablice I.—IV. odd. . . .			12.073	27
Tantieme in honorari: Nagrade upravnemu svetovalstvu in ravnateljstvu poleg §§ 32 & 36 spl. pr. odd. I.—II. gl. 1744-39					Rezervna zaloga pozavarovalnine odd. II. in IV. .			124.745	08
„ IV. gl. 7323-82		9.068	21		Dopolnjujoča zavarovalnina odd. I.—II.			51.686	78
dodatečna tantijema dr. Chleboradu za l. 1872 odd. I.—II.		611	89		Rezerva nedoplačil odd. III.			11.412	03
honorar vladnemu komisarju za l. 1879 odd. I.—V.		300	—	9.980	10				
Rezerve, fondi in zaloge za l. 1880:									
rezerva zavarovalnine odd. I. gl. 39.285-09									
„ „ „ II. gl. 671.073-75									
„ „ vlog „ III. gl. 2.729.308-83									
„ „ zavarovalnine „ IV. gl. 230.837-25	3.670.504	92							
izredna rezerva odd. I.—II. gl. 31.593-36									
„ „ „ III. gl. 433.485-48									
„ „ „ IV. gl. 44.562-67	509.641	51							
poroštveni fond „ I.—II. gl. 63.579-34									
„ „ „ IV. gl. 43.855-27									
„ „ „ V. gl. 45.611-72	153.046	33							
penzijski fond uradništva banke „Slavije“ za za l. 1879 odd. I.—II. gl. 570-28									
„ „ „ IV. gl. 2.394-33	2.964	61	4.336.157	37					
Dopolnjujoča pozavarovalnina odd. II.			2.784	98					
Preostanek od l. 1879:									
prenesek poroštvenemu fondu odd. I.—II. . . .	2.281	14							
„ „ „ IV. gl. 7.426-71									
izrednej rezervi odd. IV. gl. 4.873-83									
„ „ „ IV. gl. 9.979-70									
gasilnemu orodju in gasilnim društvom odd. IV. gl. 10.211-97									
členom odd. I.—II. gl. 8.554-27			43.327	62					
			5.964.958	05				5.964.958	05

Ant. Mlczech l. r.
glav. knjigovodja.

To se je z računskimi izpiski primerilo ter našlo, da jim popolno soglaša.

Pregledniki računov:

Avr. Pánek l. r.

Jos. Pössner l. r.

Fr. Rašin l. r.